

CURTEA DE APEL CENTRU

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Teilor 4
e-mail: cac@justice.md, Tel.: /373 22/ 409 209
www.instante.justice.md

4-35/bd-1/41 11-10.86

către dna. Domnica Manole
Președinta Curții Constituționale

mun. Chișinău
str. Al. Lăpușneanu, nr. 28

În cadrul Curții de Apel Centru se examinează cauza de contencios administrativ, al acțiunii înaintă de avocatul Timotin Iulian, în interesele lui Bondarciuc Olga, în cadrul examinării în ordine de apel, a cauzei de contencios administrativ, intentată la acțiunea formulată de Bondarciuc Olga împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Colegiului Disciplinar al Notarilor de pe lângă Ministerul Justiției, terț Camera Notarială din Republica Moldova, cu privire la anularea actelor administrative defavorabile,

Prin încheierea Curții de Apel Centru din 23 septembrie 2026, a fost admisă cererea avocatul Timotin Iulian, în interesele lui Bondarciuc Olga cu privire la sesizarea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate.

Prin urmare, Vă expediem copia încheierii nr. 3a-2708/25 din 23 septembrie 2026, cererea de ridicarea excepției de neconstituționalitate pentru a fi examinată conform competenței.

Președintele interimar
al Curții de Apel Centru

Ghenadie Mîra

Uniunea Avocaților din Republica Moldova
Baroul Chișinău
Cabinetul Avocatului „JULIAN TIMOTIN”

MD-2001, Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Bulgară nr.31 „a”
GSM: (+373) 69 20 11 50; e-mail: timotin.iulian01@gmail.com, www.bst.md/ro

Către: **CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A R. MOLDOVA**
str. Al. Lăpușneanu, nr. 28, Chișinău, Republica Moldova,
MD-2004 E-mail: secretariat@constcourt.md

Prin intermediul: **CURTEA DE APEL CHIȘINĂU**

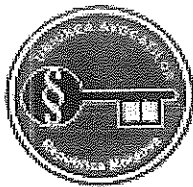
Judecător *nu cunoaștem*
Dosar nr: *nu este publicat*

De la Autorul Excepției: **Avocat Timotin Iulian**, avocat CA Iulian Timotin

Reprezentant al cet.: **Bondarciuc Olga**,

Nr. ieșire 379 din 25.07.2025

**SESIZARE PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE AL
ART.64 lit. e) LEGE nr.69 din 14.04.2016 cu privire la organizarea
activității notarilor**

Uniunea Avocaților din Republica Moldova
Baroul Chișinău
Cabinetul Avocatului „IULIAN TIMOTIN”

MD-2001, Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Bulgară nr.31 „a”
GSM: (+373) 69 20 11 50; e-mail: timotin.iulian01@gmail.com, www.bst.md/ro

A. Autorul excepției de neconstituționalitate

A1. Persoana fizică

1. Nume: Bondarciuc
2. Prenume: Olga
- 3.
- 4.

A2. Avocat

1. Nume: Timotin
2. Prenume: Iulian
- 3.
- 4.
- 5.

A3. Instanța de judecată

1. Curtea de Apel Centru
2. Complet de judecată: nu cunoaștem
3. adresa: mun. Chișinău str. Teilor 4
4. email: cac@justice.md

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun

01. La data de 22.08.2022 **Bondarciuc Olga** (în continuare "reclamant"), înaintează acțiune împotriva Ministerului Justiției, Colegiul Disciplinar al Notarilor de pe lângă Ministerul Justiției al R. Moldova, persoană terță Camera Notarială din Republica Moldova prin care solicită:

- a. Anularea în tot a actului administrativ individual defavorabil — Hotărârea Colegiului Disciplinar al Notarilor de pe lângă Ministerul Justiției al Republicii Moldova nr.2 din 24.06.2022;
- b. Anularea în tot a actului administrativ individual defavorabil Ordinul Ministrului Justiției nr.177 din 13.07.2022;

02. Conform materialelor dosarului civil examinat la Judecătoria Chișinău s. Centru dosar nr. 2-22123716-12-3-22082022: La 17 aprilie 2001, reclamanta a obținut dreptul pentru exercitarea activității notariale, fiind titulara licenței nr.157 din 17.04.2001 și înregistrată în Registrul de stat al notarilor cu teritoriul de activitate mun. Chișinău.

03. Începând cu 14 iulie 2022, mass-media din Republica Moldova a informat societatea civilă despre faptul retragerii licenței pentru exercitarea activității notariale a notarului Olga BONDARCIUC. Informația data fiind preluată de pe pagina oficială de facebook a Ministrului Justiției

Uniunea Avocaților din Republica Moldova
Baroul Chișinău
Cabinetul Avocatului „IULIAN TIMOTIN”

MD-2001, Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Bulgară nr.31 „a”
GSM: (+373) 69 20 11 50; e-mail: timotin.iulian01@gmail.com, www.bst.md/ro

— Sergiu Litvinenco, care a postat un text cu următorul conținut: „În contextul dezideratului de „asanare” a profesiilor juridice aflate în responsabilitatea Ministerului Justiției, cât și toleranței zero în raport cu comportamentul iresponsabil, anunț despre aplicarea sancțiunii disciplinare sub forma de retragere a licenței notarului Olga Bondarciuc cu teritoriul de activitate mun. Chișinău. Astfel, activitatea acestei notare de tristă faimă, încetează, urmare a retragerii licenței, iar organele de autoadministrare urmează în termen restrâns să ridice ștampila și arhiva acesteia. Revin cu un apel către toți exponenții profesiilor juridice de a respecta cu strictețe prevederile legii și a nu admite încălcări în activitatea lor”.

04. Ulterior, reclamanta a aflat despre faptul ca Hotărârea Colegiului Disciplinar al Notarilor de pe lângă Ministerul Justiției al Republicii Moldova nr.2 din 24.06.2022, prin care s-au constatat abaterile disciplinare prevăzute de art.64 lit.c), lit.e), lit.g), lit.m) și lit.n) din Legea nr.69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor și aplicată sancțiunea disciplinară prevăzută la art.66 alin.(1) lit. e) din Legea nr.69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor, sub forma retragerea licenței, a fost plasată pe pagina oficială a Ministerului Justiției - [hotararea_cdn_nr_2_din_24.06.2022.pdf \(gov.md\)](#).

05. La 22.07.2022, în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.221-229 art.841 a fost publicat Ordinul Ministrului Justiției nr.177 din 13.07.2022 (în vigoare din 22.07.2022) cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare notarului Bondarciuc Olga sub forma de retragere a licenței cu încetarea activității notarului ca urmare a retragerii licenței.

06. Conform materialelor dosarului, cu referire la neachitarea contribuțiilor obligatorii în bugetul Camerei Notariale și cu referire la neprezentarea rapoartelor prevăzute de lege și nerespectarea hotărârilor organelor profesionale, există o justificare obiectivă ce se datorează faptului pe care l-am indicat supra, și anume ca notarul Olga Bondarciuc a fost în custodia autorităților din Belgia și nu a avut posibilitatea reală de a-și îndeplini obligațiile legale față de Camera Notarială, fapt care va fi probat prin actele oficiale eliberate de către autoritățile belgiene.

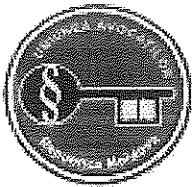
07. Astfel, menționăm că notarul Olga Bondarciuc a fost plasată în arest.

08. În conformitate cu prevederile art. 186 Cod Procedură Penală. alineat 6, *”În privința aceleiași fapte și aceleiași persoane, arestul poate fi aplicat, pentru ambele faze ale procesului penal, pe un termen de cel mult 12 luni cumulativ, pînă la pronunțarea sentinței de către instanța de fond.”*

09. În conformitate cu prevederile articolului 41 *”Suspendarea activității notarului”* lit.g) din Legea nr.69 din 14.04.2016 cu privire la organizarea activității notarilor, *”Activitatea notarului se suspendă în următoarele cazuri: arestul preventiv sau arestul la domiciliu aplicat de către instanța de judecată în calitate de măsură preventivă – pe durata aplicării măsurii respective;”*

10. În conformitate cu prevederile articolului 64 *”Temeiurile de răspundere disciplinară a notarului”* lit.e) din Legea nr.69 din 14.04.2016 cu privire la organizarea activității notarilor, *”Notarul poartă răspundere disciplinară pentru: nevărsarea contribuțiilor obligatorii la contul Camerei Notariale timp de 3 luni de la scadență;”*

11. În conformitate cu prevederile articolului 66 *”Sancțiunile disciplinare”* alin. (1) lit.d), e) din Legea nr.69 din 14.04.2016 cu privire la organizarea activității notarilor, *”În cazul în care se*

Uniunea Avocaților din Republica Moldova
Baroul Chișinău
Cabinetul Avocatului „IULIAN TIMOTIN”

MD-2001, Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Bulgară nr.31 „a”
GSM: (+373) 69 20 11 50; e-mail: timotin.iulian01@gmail.com, www.bst.md/ro

constată că sînt încălcate prevederile art. 64, notarilor li se aplică următoarele sancțiuni disciplinare: d) suspendarea activității pe o perioadă de pînă la 4 luni; e) retragerea licenței.”.

12. În acest sens, potrivit prevederilor Codului de Procedură Penală, în temeiul unei bănuieli rezonabile, învinuitului poate fi aplicată măsură preventivă sub formă de arest pentru o perioadă de pînă la 12 luni.

13. Potrivit prevederilor Legii 69/2016, notarul care nu a achitat contribuțiile poartă răspundere disciplinară, iar în răspunderea disciplinară conform legii 69/2016 se include retragerea licenței.

14. Astfel, constatăm o lacună în norma de drept, care poate fi aplicată artificial față de orice notar din Republica Moldova.

C. Obiectul Sesizării

15. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile articolului 64 "Temeiurile de răspundere disciplinară a notarului" lit.e) din Legea nr.69 din 14.04.2016 cu privire la organizarea activității notarilor, *"Notarul poartă răspundere disciplinară pentru: nevărsarea contribuțiilor obligatorii la contul Camerei Notariale timp de 3 luni de la scadență"*.

În privința sintagmei *"...nevărsarea contribuțiilor obligatorii la contul Camerei Notariale timp de 3 luni de la scadență"*, adică în partea ce ține de omisiunea legislativă de a include pentru notar excepțiile precum ar cazurile de arest, ori în redacția actuală *"nevărsarea contribuțiilor obligatorii la contul Camerei Notariale timp de 3 luni de la scadență"* – iar ca efect aplicarea sancțiunii disciplinare sub forma retragerii licenței reprezintă o normă neconstituțională.

Mai mult ca atât, atragem atenția faptului că, prevederile:

- articolului 64 "Temeiurile de răspundere disciplinară a notarului" lit.e) din Legea nr.69 din 14.04.2016 cu privire la organizarea activității notarilor, *"Notarul poartă răspundere disciplinară pentru: nevărsarea contribuțiilor obligatorii la contul Camerei Notariale timp de 3 luni de la scadență"*, este în contradicție cu
- prevederile articolului 41 "Suspendarea activității notarului" lit.g) din Legea nr.69 din 14.04.2016 cu privire la organizarea activității notarilor, *"Activitatea notarului se suspendă în următoarele cazuri: arestul preventiv sau arestul la domiciliu aplicat de către instanța de judecată în calitate de măsură preventivă – pe durata aplicării măsurii respective;"*.

16. În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut că omisiunea legislativă constituie obiect de examinare al Curții Constituționale dacă prin aceasta este afectat un drept constituțional fundamental.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție și Argumentarea pretinsei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

Uniunea Avocaților din Republica Moldova
Baroul Chișinău
Cabinetul Avocatului „JULIAN TIMOTIN”

MD-2001, Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Bulgară nr.31 „a”
GSM: (+373) 69 20 11 50; e-mail: timotin.iulian01@gmail.com, www.bst.md/ro

17. Prin această sesizare, Bondarciuc Olga, solicită verificarea de către Curtea Constituțională dacă sintagma *„nevărsarea contribuțiilor obligatorii la contul Camerei Notariale timp de 3 luni de la scadență”*, expusă la articolului 64 *”Temeiurile de răspundere disciplinară a notarului”* lit.e) din Legea nr.69 din 14.04.2016 cu privire la organizarea activității notarilor, în partea ce ține de dreptul la apărare, întrunește cerința de constituționalitate.
18. Ori, prevederile art. 64 lit.e) din Legea nr.69/2016 constituie o normă care în coraborare cu prevederile art.186 Cod de Procedură Penală, are ca efect posibilitatea factorilor de decizie de a aplica sancțiune disciplinară oricărui subiect *”notar incomod”* prin aplicarea sancțiunii disciplinare sub forma retragerii licenței..
19. Menționăm că, potrivit art.39 Legea nr.69/2016, *”Alin.(1) Din plățile încasate de notar pentru activitatea notarială conform art. 38 lit. b) și c) se acoperă cheltuielile pentru asigurarea tehnico-materială a activității, locațiune și întreținerea biroului notarial, ținerea arhivei activității notariale, remunerarea personalului auxiliar angajat, cota de contribuție obligatorie a notarului, suma concediului anual, contribuțiile de asigurări sociale de stat și de asigurări obligatorii de asistență medicală, alte cheltuieli suportate în legătură cu activitatea profesională a notarului. Alin.(2) Suma rămasă după deducerea tuturor cheltuielilor menționate la alin. (1) constituie venitul notarului.”*
20. Conform analizei *”in integrum”* a normelor prevăzute de Legea nr.69/2016, se constată că plățile sub forma contribuțiilor obligatorii urma a fi achitate doar pentru perioada în care notarul ar desfășura activitatea, însă expres nu este astfel de normă de drept.
21. Totodată, conform Statutului Camerei Notariale din Republica Moldova, adoptat de Adunarea Generală a Notarilor cu modificările ulterioare, articolul 10 expres menționează că: *”Notarii au obligația să plătească la termen cota de contribuție obligatorie a notarului, sub sancțiunea disciplinară prevăzută de lege. Notarul este scutit de achitarea cotei de contribuție pentru perioada suspendării activității notariale sau pe perioada concediului de boală cu o durată mai mare de 30 de zile consecutive”*.
22. Astfel, într-o poziție, camera notarială poate aplica prevederile art.41 al.1 lit.g) Legea 69/2014, dar camera notarială are dreptul de a utiliza și prevederile art.64 lit.e) în coraborare cu prevederile art.66 al.1 lit.e) Legea 69/2014. În acest sens, considerăm ca fi neconstituțional lit.e al articolului 64 din Legea 69/2014.
23. Considerăm ca fiind neconstituțională omisiunea legislativă privind indicarea în art.64 Legea 69/2014 lit.e, prin care oferă dreptul de retragere a licenței ca sancțiune disciplinară pentru

Uniunea Avocaților din Republica Moldova
Baroul Chișinău
Cabinetul Avocatului „IULIAN TIMOTIN”

MD-2001, Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Bulgară nr.31 „a”
GSM: (+373) 69 20 11 50; e-mail: timotin.iulian01@gmail.com, www.bst.md/ro

neachitarea contribuțiilor pentru un termen de 3 luni de la scadență, întrucât această omisiune reprezintă o încălcare:

- a. a dreptului la muncă și la protecția muncii prevăzut de articolul 43 al Constituției;
- b. al art. 64 "Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți" din Constituție.

24. Notarul, în această situație este unicul subiect al raportului juridic, care are în material și procesual achitarea contribuțiilor, însă din cauza unor "impedimente justificate aflate în afara controlului notarului (exemplu arestul), autorității competente i se oferă direct de aplicare a sancțiunii disciplinare sub forma retragerii licenței.

25. Conform art.20 din Constituția RM, "(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. (2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție."

26. Conform art.54 din Constituția RM, "(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului."

E. Cerințele autorului sesizării

În temeiul celor expuse, în temeiul art.135 al.1 lit.a din Constituția Republicii Moldova, a art. 4 al.1 al Legii cu privire la Curtea Constituțională solicităm Curții Constituționale următoarele:

- a. să declare ca admisibilă această sesizare și să o examineze în fond.
- b. verificarea constituționalității art.64 Temeiurile de răspundere disciplinară a notarului" lit.e) din Legea nr.69 din 14.04.2016 cu privire la organizarea activității notarilor, "Notarul poartă răspundere disciplinară pentru: nevărsarea contribuțiilor obligatorii la contul Camerei Notariale timp de 3 luni de la scadență", în măsura în care omisiunea individualizării și preciziei a faptei, încalcă mai multe drepturi fundamentale prevăzute de Constituție.

F. Declarația și semnătura autorului sesizării

Prin prezenta sesizare declarăm pe propria onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice.

Cu respect,
Reprezentant al cet. Bondarciuc Olga

Avocat Timotin Iulian

ÎN CHEIERE

23 septembrie 2026

mun. Chișinău

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ din
cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții de Apel Centru

În componența:

Președintele completului, judecător
Judecători

Sîrbu Victoria
Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei

Examinând în procedura scrisă cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de avocatul Timotin Iulian, în interesele lui Bondarciuc Olga, în cadrul examinării în ordine de apel, a cauzei de contencios administrativ, intentată la acțiunea formulată de Bondarciuc Olga împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Colegiului Disciplinar al Notarilor de pe lângă Ministerul Justiției, terț Camera Notarială din Republica Moldova, cu privire la anularea actelor administrative defavorabile,

a c o n s t a t a t:

La 22 august 2022, Bondarciuc Olga s-a adresat cu cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Colegiului Disciplinar al Notarilor de pe lângă Ministerul Justiției al Republicii Moldova, terț Camera Notarială din Republica Moldova, solicitând:

- Anularea Hotărârii Colegiului Disciplinar al Notarilor nr. 2 din 24 iunie 2022;
- Anularea Ordinului Ministerului Justiției al Republicii Moldova nr. 177 din 13 iulie 2022 „cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare notarului Bondarciuc Olga”.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău sediul Centru din 03 aprilie 2025, cererea de chemare în judecată depusă de către Bondarciuc Olga împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Colegiului Disciplinar al Notarilor de pe lângă Ministerul Justiției al Republicii Moldova, terț Camera Notarială din Republica Moldova, cu privire la anularea actelor administrative defavorabile, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 29 aprilie 2025, avocatul Timotin Iulian, acționând în interesele lui Bondarciuc Olga, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău sediul Centru din 03 aprilie 2025, iar la 25 iulie 2025, a fost înregistrată motivarea cererii de apel, prin care s-a solicitat casarea actului judecătoresc și emiterea unei decizii prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

La data de 29 august 2025, cauza nominalizată a fost repartizată în mod aleatoriu, prin intermediul PIGD, spre examinare în ordine de apel judecătorului raportor Cașcaval Andrei.

Totodată, la cererea de apel motivată a fost anexată cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 64 lit. e) din Legea nr. 69 din 14 aprilie 2016 cu privire la organizarea activității notarilor și anume în vederea verificării legalității răspunderii disciplinare pentru „nevărsarea contribuțiilor obligatorii la contul Camerei Notariale timp de 3 luni de la scadență”, în măsura în care norma nu instituie excepții pentru situații precum arestul notarului.

În motivarea cererii s-a invocat existența unei preținse contradicții între art. 64 lit. e) și art. 41 lit. g) din Legea nr. 69 din 14 aprilie 2016 cu privire la organizarea activității notarilor, întrucât, pe de o parte, activitatea notarului este suspendată pe durata arestului, iar pe de altă parte, neachitarea contribuțiilor pentru o perioadă de 3 luni constituie abatere disciplinară susceptibilă de sancțiunea retragerii licenței.

Astfel, solicitantul a remarcat că art. 64 lit. e) din Legea nr. 69 din 14 aprilie 2016 cu privire la organizarea activității notarilor, coroborat cu art. 186 Cod de procedură penală, permite aplicarea sancțiunii disciplinare inclusiv în situația în care notarul nu își poate executa obligațiile din motive independente de voința sa, precum aflarea în arest.

În context, autorul cererii a remarcat că reieșind din prevederile art. 39 din Legea nr. 69 din 14 aprilie 2016 cu privire la organizarea activității notarilor, din plățile încasate de notar se acoperă, între altele, cota de contribuție obligatorie a notarului, iar suma rămasă după deducerea cheltuielilor constituie venitul acestuia, respectiv din analiza coroborată a prevederilor Legii nr. 69 din 14 aprilie 2016 cu privire la organizarea activității notarilor, rezultă că plata contribuțiilor obligatorii este legată de desfășurarea activității notariale, însă legea nu reglementează expres situația în care activitatea este suspendată din cauza arestului.

Totodată s-a subliniat că art. 10 din Statutul Camerei Notariale din Republica Moldova prevede obligația notarilor de a achita la termen cota de contribuție obligatorie, dar îi scutește de această obligație pe perioada suspendării activității notariale sau a concediului de boală cu o durată mai mare de 30 de zile consecutive.

În aceste condiții, avocatul Timotin Iulian a invocat existența unei necorelări între posibilitatea suspendării activității notarului în temeiul art. 41 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 69 din 14 aprilie 2016 cu privire la organizarea activității notarilor și aplicarea răspunderii disciplinare prevăzute de art. 64 lit. e), coroborat cu art. 66 alin. (1) lit. e), din aceeași lege.

Studiind cererea depusă de avocatul Timotin Iulian, în interesele lui Bondarciuc Olga, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, Colegiul consideră că aceasta urmează a fi admisă cu transmiterea sesizării spre examinare Curții Constituționale, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169-171.

Conform prevederilor art. 12¹ alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere, care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

Dacă nu sunt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin. (2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere, care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Conform paragrafului 82 din hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate. În paragraful 83 din hotărârea menționată, Curtea a reținut că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale, iar judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

La caz Colegiul judiciar constată că sunt întrunite condițiile necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate stabilite în art. 12¹ alin. (2) Cod de procedură civilă, or, în speță, Colegiul judiciar constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de reclamanta Bondarciuc Olga, parte în cauza de contencios administrativ, fiind invocată neconstituționalitatea art. 64 lit. e) din Legea nr. 69 din 14 aprilie 2016 cu privire la organizarea activității notarilor, în partea referitoare la răspunderea disciplinară pentru „nevărsarea contribuțiilor obligatorii la contul Camerei Notariale timp de 3 luni de la scadență”.

Totodată, Colegiul judiciar reține că norma contestată prezintă o legătură directă cu obiectul litigiului dedus judecății, de altfel, prin Hotărârea Colegiului Disciplinar al Notarilor de pe lângă Ministerul Justiției nr. 2 din 24 iunie 2022 (obiect al acțiunii în contencios administrativ precum de rând cu Ordinul Ministerului Justiției nr. 177 din 13 iulie 2022), lui Bondarciuc Olga i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub forma retragerii licenței pentru exercitarea activității notariale, între temeiurile reținute fiind și cel prevăzut de art. 64 lit. e) din Legea nr. 69 din 14 aprilie 2016 cu privire la organizarea activității notarilor, referitor la nevărsarea contribuțiilor obligatorii la contul Camerei Notariale timp de 3 luni de la scadență. Respectivul act administrativ individual.

Prin urmare, soluționarea cauzei implică examinarea legalității actelor administrative contestate, iar aplicarea și interpretarea prevederilor art. 64 lit. e) din Legea nr. 69 din 14 aprilie 2016 cu privire la organizarea activității notarilor este susceptibilă să prezinte relevanță nemijlocită pentru soluționarea litigiului.

Mai mult, argumentele reclamantei cu privire la pretinsa omisiune legislativă nu vizează o problemă abstractă, desprinsă de circumstanțele cauzei, ci pun în discuție lipsa unor reglementări care să permită excluderea răspunderii disciplinare în situația în care neachitarea contribuțiilor obligatorii este determinată de existența unor împrejurări obiective, independente de voința notarului, invocându-se în acest sens aplicarea în privința Olgăi Bondarciuc a măsurii preventive sub forma arestului și, în consecință, suspendarea activității notariale în temeiul art. 41 lit. g) din legea citată supra.

În această ordine de idei, Colegiul judiciar observă că însăși Legea nr. 69 din 14 aprilie 2016 cu privire la organizarea activității notarilor reglementează, pe de o parte, suspendarea activității notarului în cazul aplicării arestului preventiv sau arestului la domiciliu, iar, pe de altă parte, stabilește răspunderea disciplinară pentru neachitarea contribuțiilor obligatorii timp de trei luni de la scadență.

Suplimentar, Colegiul judiciar subliniază faptul că autoarea excepției invocă o omisiune legislativă nu constituie, prin sine, un temei pentru respingerea cererii de ridicare a excepției.

Or, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a admis examinarea unor omisiuni legislative atunci când acestea sunt susceptibile să afecteze drepturi sau libertăți fundamentale, verificarea existenței și a efectelor unei asemenea omisiuni revenind instanței constituționale.

În altă ordine de idei este de remarcat că, în speță, reclamanta invocă faptul că aplicarea art. 64 lit. e) în coroborare cu art. 66 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 69 din 14 aprilie 2016 cu privire la organizarea activității notarilor, poate conduce la aplicarea sancțiunii disciplinare sub forma retragerii licenței, inclusiv în circumstanțe în care imposibilitatea executării obligației de plată ar fi determinată de împrejurări independente de voința notarului.

În aceste condiții, Colegiul judiciar constată întrunirea cumulativă a condițiilor prevăzute de art. 12¹ alin. (2) Cod de procedură civilă, astfel că obiectul excepției îl constituie o prevedere legală ce intră în sfera art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, excepția a fost ridicată de către partea în proces, norma contestată urmează a fi aplicată la soluționarea cauzei, iar problema de constituționalitate invocată prezintă legătură directă cu obiectul litigiului.

Prin urmare, având în vedere limitele competenței instanței în cadrul procedurii de ridicare a excepției de neconstituționalitate și necesitatea ca orice îndoială veritabilă privind constituționalitatea unei norme legale aplicabile cauzei să fie supusă examinării instanței constituționale competente, Colegiul judiciar ajunge la concluzia că cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate este întemeiată și urmează a fi admisă cu sesizarea Curții Constituționale pentru verificarea constituționalității prevederilor legale enunțate supra.

În conformitate cu art. 12¹ Cod de procedură civilă, art. 195, 230 Cod administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

d i s p u n e :

Se admite cererea avocatului Timotin Iulian, în interesele lui Bondarciuc Olga, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, înaintată în cadrul examinării în ordine de apel, a cauzei de contencios administrativ, intentată la acțiunea formulată de Bondarciuc Olga împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Colegiului Disciplinar al Notarilor de pe lângă Ministerul Justiției, terț Camera Notarială din Republica Moldova, cu privire la anularea actelor administrative defavorabile.

Se remite în adresa Curții Constituționale sesizarea avocatului Timotin Iulian, în interesele lui Bondarciuc Olga privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în vederea verificării constituționalității prevederilor art. 64 lit. e) din Legea nr. 69 din 14 aprilie 2016 cu privire la organizarea activității notarilor, în partea referitoare la sintagma „nevărsarea contribuțiilor obligatorii la contul Camerei Notariale timp de 3 luni de la scadență”, sub aspectul pretensei omisiuni legislative invocate de autoarea excepției și al compatibilității acesteia cu drepturile și garanțiile constituționale indicate în sesizare.

Se amână examinarea cauzei în ordine de apel, până la pronunțarea de către Curtea Constituțională asupra excepției de neconstituționalitate.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,
judecător

Sîrbu Victoria

Judecători

Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei